

Rejestracja pojazdu uprzednio skradzionego (1). Prawo własności

Kategoria: Komunikacja i Transport

Opublikowano: sobota, 25, styczeń 2014 23:00

Grzegorz P. Kubalski

Odsłony: 9115

Pytanie: Czy osoba, która w dobrej wierze nabyła skradziony pojazd może stać się jego właścicielem?

Odpowiedź: Tak, o ile zostaną spełnione przewidziane prawem cywilnym warunki.

Uzasadnienie: Prawo cywilne co do zasady uznaje naturalną zasadę *nemo plus iuris in alium transferre potest* – nikt nie może przenieść więcej praw, niż sam posiada. Skoro jednym z podstawowych elementów prawa własności jest uprawnienie do rozporządzania rzeczą, to tylko właściciel ma uprawnienie do zbycia rzeczy.

Od tej zasady systemy prawa cywilnego poszczególnych krajów przewidują wyjątki podyktowane koniecznością ochrony pewności obrotu – w szczególności wyjątek związany z nabyciem rzeczy od osoby nieuprawnionej przez osobę działającą w uzasadnionym przekonaniu, że zbywca jest osobą uprawnioną. W prawie polskim zagadnie to reguluje art. 169 Kodeksu Cywilnego. Zgodnie z §1 przywołanego artykułu jeżeli osoba nie uprawniona do rozporządzania rzeczą ruchomą zbywa rzecz i wydaje ją nabywcy, nabywca uzyskuje własność z chwilą objęcia rzeczy w posiadanie, chyba że działa w złej wierze. Paragraf 2 zd. 1 wprowadza dalsze warunki dla przypadku rzeczy zgubionej, skradzionej lub w inny sposób utraconej przez właściciela: skuteczne nabycie własności takiej rzeczy jest uzależnione od upływu lat trzech od chwili jej zgubienia, skradzenia lub utraty.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że dobra wiara polega na usprawiedliwionej niewiedzy określonego podmiotu o istnieniu określonych stanów prawnych, w szczególności jest to błędne przeświadczenie o przysługiwaniu określonego prawa lub istnieniu określonego stosunku prawnego. W odniesieniu do przypadku nabycia pojazdu kradzionego okoliczności usprawiedliwiające niewiedzę nabywcy zostały sprecyzowane przez Sąd Najwyższy w podjętej w składzie 7 sędziów uchwale z dnia 30 marca 1992 roku, sygn. III CZP 18/92. W uchwale tej SN zajął stanowisko, iż nabywca używanego samochodu powinien zachować stosownie do okoliczności – zwłaszcza gdy zbywca nie jest osobą zajmującą się zawodowo obrotem samochodami – szczególną ostrożność w celu upewnienia się, czy samochód nie pochodzi z kradzieży. Oznacza to, że w dobrej wierze jest jedynie ten nabywca, który podjął uzasadnione okolicznościami starania mające na celu potwierdzenie stanu prawnego pojazdu.

Oznacza to, że nabywając pojazd od osoby nieuprawnionej działający w dobrej wierze nabywca staje się właścicielem pojazdu:

1)skradzionego wcześniej niż trzy lata przed nabyciem pojazdu – z chwilą objęcia samochodu w posiadanie;

2)skradzionego nie wcześniej niż trzy lata przed nabyciem pojazdu – z chwilą upływu trzech lat od dnia kradzieży, o ile samochód nabywca objął w posiadanie. Należy zasygnalizować w tym miejscu stanowisko doktryny, iż w takim przypadku dobra wiara nabywcy musi mieć miejsce nie tylko w chwili nabycia, lecz również do chwili upływu trzyletniego terminu. Oznacza to w szczególności, że uzyskanie przez nabywcę przed tym momentem wiedzy o tym, że pojazd jest skradziony uniemożliwia jego nabycie na podstawie art. 169 §1 i 2 Kodeksu Cywilnego.

Potwierdzenie faktu nabycia pojazdu następuje poprzez powództwo o ustalenie wytoczone w oparciu o art. 189 Kodeksu Postępowania Cywilnego. Przepis ten wskazuje, że powód może żądać ustalenia przez sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny.